

ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์
เรื่อง ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางนิตยา ทองมันคง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนชุมชนบ้านช่องม้าเหลียว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุดที่ 1 ข้างขึ้นข้างแรม จัดทำขึ้นเพื่อ
ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระ ที่ 7 เรื่อง ดารา
ศาสตร์และอวกาศ โดยได้รวบรวมเนื้อหาและกิจกรรมที่เป็นข้อความ มีคำถามเพื่อทบทวน
ความรู้ความเข้าใจในบทเรียน และเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนแล้วนักเรียนจะ
ได้รับการทดสอบเพื่อประมวลผลการเรียนรู้ นอกจากนี้เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการ
เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของหลักสูตร

ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ
มีจำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรม

ชุดที่ 2 เรื่อง สุริยุปราคา จันทรุปราคา

ชุดที่ 3 เรื่อง ฤดู

ชุดที่ 4 เรื่อง เทคโนโลยีอวกาศ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่องปรากฏการณ์ของโลกและ
เทคโนโลยีอวกาศ ชุดนี้จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น มีพัฒนาการ
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาที่จะนำไปเป็นแนวทาง
ในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

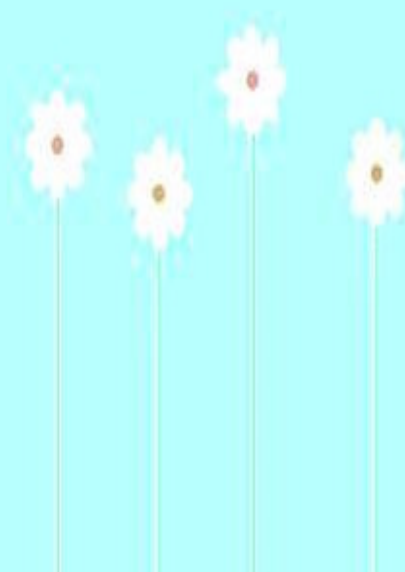
นิตยา ทองมันคง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญรูปภาพ	ง
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ สำหรับครูผู้สอน	1
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน	3
มาตรฐานและตัวชี้วัด	4
ใบความรู้ที่ 1 เคลื่อนที่ของดวงจันทร์	6
กิจกรรมที่ 1 การเคลื่อนที่ของดวงจันทร์	8
ใบความรู้ที่ 2 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม	14
กิจกรรมที่ 2 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม	21
กิจกรรมที่ 3 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม	27
กิจกรรมที่ 4 ดวงจันทร์เปลี่ยนไป	30
ใบความรู้ที่ 3 ปฏิทินทางจันทรคติ	34
กิจกรรมที่ 5 ปฏิทินดวงจันทร์ของฉันทัน	36
แบบฝึกชุดกิจกรรม	39
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	45
เฉลยกิจกรรมที่ 1 การเคลื่อนที่ของดวงจันทร์	46
เฉลยกิจกรรมที่ 2 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม	49

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
เฉลยกิจกรรมที่ 3 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม	51
เฉลยกิจกรรมที่ 4 ดวงจันทร์เปลี่ยนไป	53
เฉลยกิจกรรมที่ 5 ปฏิทินดวงจันทร์ของฉันทัน	56
เฉลยแบบฝึกหัดกิจกรรม	58
ประวัติผู้วิจัย	59

สารบัญภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสงจากดวงอาทิตย์ส่องมากระทบดวงจันทร์แล้วสะท้อนมาสู่โลก	6
ภาพที่ 1.2 แบบจำลองการเคลื่อนที่ของดวงจันทร์	9
ภาพที่ 1.3 แบบจำลองการเคลื่อนที่ของดวงจันทร์	10
ภาพที่ 1.4 ดวงจันทร์รูปร่างต่างๆ	14
ภาพที่ 1.5 การเปลี่ยนแปลงรูปร่างของดวงจันทร์ในวันข้างขึ้น	15
ภาพที่ 1.6 การเปลี่ยนแปลงรูปร่างของดวงจันทร์ในวันข้างแรม	16
ภาพที่ 1.7 คินเดือนมืด	16
ภาพที่ 1.8 คินเดือนเพ็ญ	17
ภาพที่ 1.9 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม	18
ภาพที่ 1.10 แสงอาทิตย์สะท้อนจากโลก ทำให้เรามองเห็นส่วนมืดของดวงจันทร์	20
ภาพที่ 1.11 แบบจำลองดวงจันทร์	21
ภาพที่ 1.12 แบบจำลองการทดลองการเกิดข้างขึ้นข้างแรม	22
ภาพที่ 1.13 แบบจำลองการทดลองการเกิดข้างขึ้นข้างแรม	23
ภาพที่ 1.14 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม	28
ภาพที่ 1.15 ปฏิทินดวงจันทร์	35
ภาพที่ 1.16 การหมุนรอบตัวเองและการโคจรของดวงจันทร์รอบโลก	46
ภาพที่ 1.17 การหมุนรอบตัวเองและการโคจรของดวงจันทร์	48
ภาพที่ 1.17 การหมุนรอบตัวเองและการโคจรของดวงจันทร์	49

คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ สำหรับครูผู้สอน

การใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรม นี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อควรปฏิบัติ และทำความเข้าใจกับครู ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle :5E) ประกอบด้วยชุดกิจกรรม ทั้งหมด 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรม	ใช้เวลา 4 ชั่วโมง
ชุดที่ 2 เรื่อง สุริยุปราคา จันทรุปราคา	ใช้เวลา 5 ชั่วโมง
ชุดที่ 3 เรื่อง ฤดู	ใช้เวลา 5 ชั่วโมง
ชุดที่ 4 เรื่อง เทคโนโลยีอวกาศ	ใช้เวลา 4 ชั่วโมง

2. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์นี้ คือ ชุดที่ 1 ข้างขึ้นข้างแรม ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ประกอบการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ

3. ครูควรศึกษาคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ แผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนรูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle : 5E) การวัดและประเมินผล ให้เข้าใจก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูเตรียมใบความรู้ แบบบันทึกกิจกรรม อุปกรณ์ในการเรียนรู้ และแบบฝึกชุดกิจกรรม

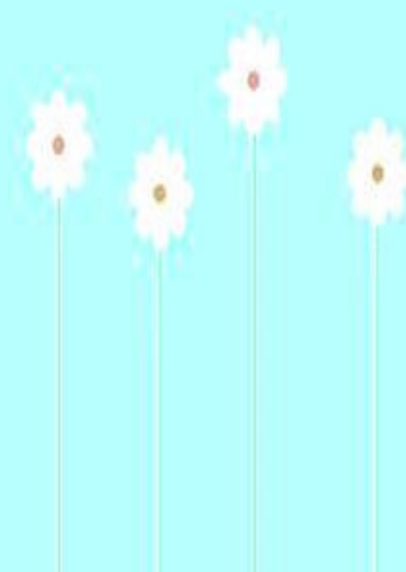
5. ครูอธิบายเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ โดยแนะนำให้นักเรียนอ่านคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรม ตลอดจนจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรม

6. ถ้านักเรียนศึกษาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ไม่เข้าใจ ครูควรแนะนำเพิ่มเติม อาจให้นักเรียนได้ปฏิบัติทั้งในและนอกเวลาเรียน จะทำให้นักเรียนมีทักษะและมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

7. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5-6 คน โดยคละนักเรียนในกลุ่มเป็น 3 ระดับ คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน

8. ให้นักเรียนศึกษาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรมและลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle :5E) โดยครูคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการเรียนรู้

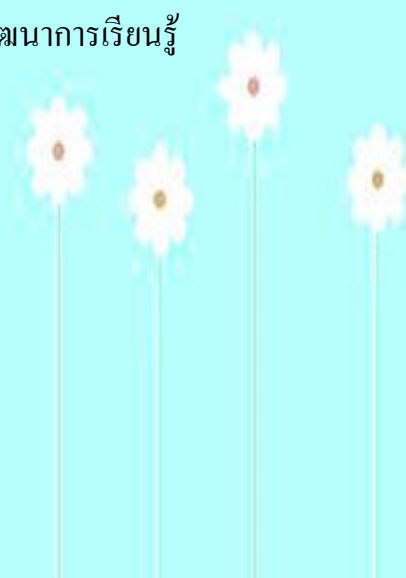
9. ให้นักเรียนทำแบบฝึกชุดกิจกรรม เพื่อประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้

คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน

การใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรม นี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อควรปฏิบัติ และทำความเข้าใจกับนักเรียน ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรม ใช้เวลา 4 ชั่วโมง
2. ให้ตัวแทนกลุ่มรับชุดกิจกรรม ตรวจสอบอุปกรณ์ว่ามีครบตามรายการหรือไม่ ถ้าไม่ครบหรือชำรุดให้แจ้งครูสอนทันที
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เรื่อง ข้างขึ้นข้างแรม และลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle : 5E) โดยครูคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ
4. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติกิจกรรมให้เรียบร้อยและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย เตรียมอภิปรายนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
5. นักเรียนทำแบบฝึกชุดกิจกรรม เพื่อประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้

สาระ มาตรฐานและตัวชี้วัด

สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ

มาตรฐาน ว 7.1 เข้าใจวิวัฒนาการของระบบสุริยะ กาแล็กซีและเอกภพ การปฏิสัมพันธ์ภายในระบบสุริยะและผลต่อสิ่งมีชีวิตบนโลก มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด ว 7.1 ป.6/1 สร้างแบบจำลองและอธิบายการเกิดฤดู ข้างขึ้น ข้างแรม สุริยุปราคาจันทรุปราคาและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรฐาน ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบเสาะหาความรู้ การแก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอน สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ภายใต้ข้อมูล และเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ เข้าใจว่าวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสังคม และสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน

ตัวชี้วัด

ว 8.1 ป.6/1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับประเด็น หรือเรื่อง หรือสถานการณ์ ที่จะศึกษาตามที่กำหนดให้และตามความสนใจ

ว 8.1 ป.6/2 วางแผนการสังเกต เสนอการสำรวจ ตรวจสอบ หรือศึกษาค้นคว้า และคาดการณ์สิ่งที่พบจากการสำรวจตรวจสอบ

ว 8.1 ป.6/3 เลือกอุปกรณ์ และวิธีการสำรวจตรวจสอบที่ถูกต้องเหมาะสมให้ได้ผลที่ครอบคลุมและเชื่อถือได้

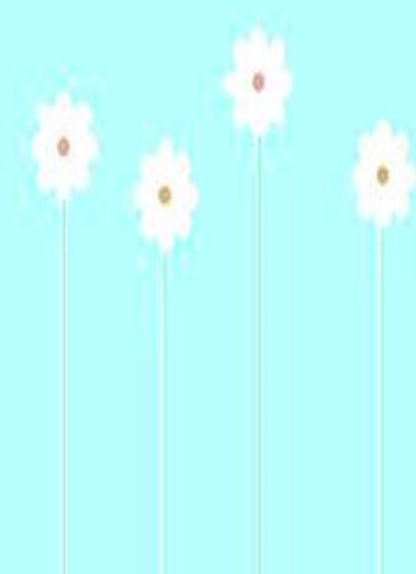
ว 8.1 ป.6/4 บันทึกข้อมูลในเชิงปริมาณละคุณภาพ วิเคราะห์ และตรวจสอบผลกับสิ่งที่คาดการณ์ไว้ นำเสนอผลและข้อสรุป

ว 8.1 ป.6/5 สร้างคำถามใหม่เพื่อการสำรวจตรวจสอบต่อไป

ว 8.1 ป.6/6 แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ อธิบาย ลงความเห็นและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

ว 8.1 ป.6/7 บันทึกและอธิบายผลการสำรวจ ตรวจสอบความเป็นจริง มีเหตุผล และมีประจักษ์พยานอ้างอิง

ว 8.1 ป.6/8 นำเสนอ จัดแสดงผลงานโดยอธิบายด้วยวาจา และเขียนรายงานแสดงกระบวนการและผลงานให้ผู้อื่นเข้าใจ

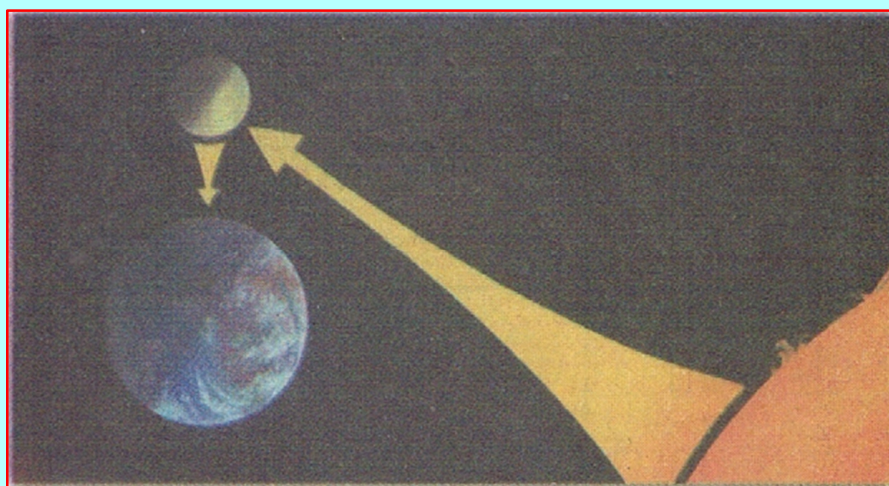

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การเคลื่อนที่ของดวงจันทร์

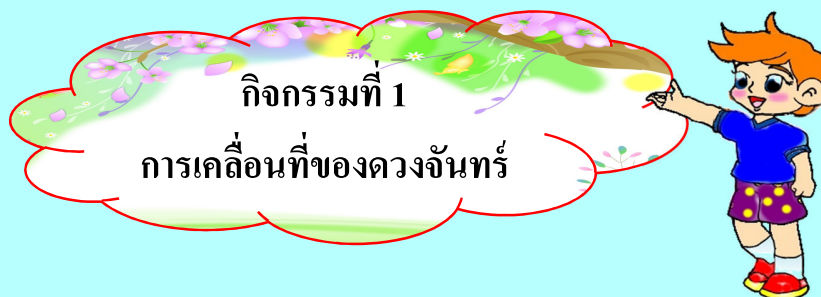
ดวงจันทร์เป็นบริวารของโลก ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง แสงสว่างที่เห็นเกิดจากแสงจากดวงอาทิตย์ตกกระทบดวงจันทร์แล้วสะท้อนมายังโลก ดวงจันทร์มีการเคลื่อนที่ 2 แบบ คือ หมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลก การที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลกทำให้คนบนโลกมองเห็นดวงจันทร์มีลักษณะแตกต่างกัน เมื่อดวงจันทร์อยู่ ณ ตำแหน่งต่างกัน เช่น เห็นดวงจันทร์เสี้ยว ดวงจันทร์สว่างเต็มดวง หรือดวงจันทร์มืดทั้งดวง ทั้งนี้เพราะแต่ละตำแหน่งด้านสว่างของดวงจันทร์หันมาทางโลกไม่เท่ากัน เนื่องจากการสะท้อนแสงจากดวงอาทิตย์จากตำแหน่งที่แตกต่างกันนั่นเอง หรือเพราะดวงจันทร์มีรูปร่างเป็นทรงกลม ไม่มีแสงในตัวเอง แต่ได้รับแสงจากดวงอาทิตย์ ด้านมืดของดวงจันทร์เกิดจากส่วนโค้งของดวงจันทร์บังแสง ทำให้เกิดเงามืดทางด้านตรงข้ามกับดวงอาทิตย์ เมื่อมองดูดวงจันทร์จากพื้นโลก เราจึงมองเห็นเสี้ยวของดวงจันทร์มีขนาดเปลี่ยนไปเป็นวงรอบ ใช้เวลา 29.5 วัน

ภาพที่ 1.1 แสงจากดวงอาทิตย์ส่องมากระทบดวงจันทร์แล้วสะท้อนมาสู่โลก

ที่มา : เอกรินทร์ สัมहाสาล และคณะ. 2554 : 254

ดวงจันทร์โคจรรอบโลกทุกๆ $23\frac{1}{2}$ วัน ขณะโคจรรอบโลกจะหันเพียงซีกหน้าเดียวเข้าสู่โลก จึงไม่มีใครมองเห็นอีกด้านของดวงจันทร์เลยขณะที่อยู่บนโลก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการเคลื่อนที่ของดวงจันทร์และการโคจรของดวงจันทร์รอบโลกได้ (K)
2. สาธิตการหมุนรอบตัวเองและการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์ได้ (P)
3. ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าจากใบความรู้และอภิปรายเกี่ยวกับ “การหมุนรอบตัวเอง และการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์”

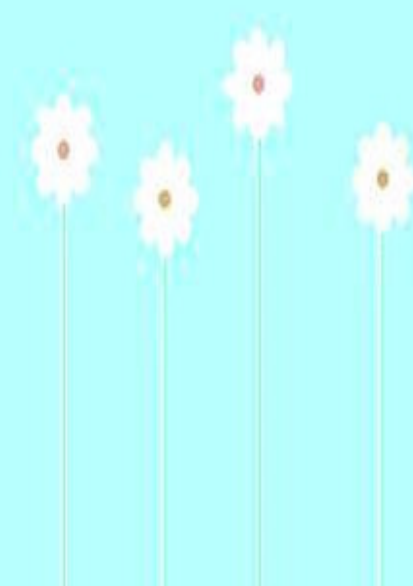
2. นักเรียนออกไปแสดงการหมุนรอบตัวเอง และการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์หน้าชั้นเรียน ดังนี้

ตอนที่ 1

1. นักเรียนคนที่ 1 ยืนกลางห้อง สมมติว่าเป็นโลก
2. นักเรียนคนที่ 2 ยืนห่างจากคนที่ 1 ประมาณ 2 เมตร สมมติเป็นดวงจันทร์
3. นักเรียนคนที่ 2 เดินรอบนักเรียนคนที่ 1 โดยให้มีระยะห่างเท่าเดิมและหันหน้าในทิศทางเดิมตลอดเวลา
4. นักเรียนคนที่ 1 สังเกตนักเรียนคนที่ 2 ขณะที่เดินจนครบ 1 รอบพร้อมบันทึกการสังเกตเห็นนักเรียนคนที่ 2

ภาพที่ 1.2 แบบจำลองการเคลื่อนที่ของดวงจันทร์
ที่มา : นิตยา ทองมั่นคง. 2558 : ถ่ายภาพ.

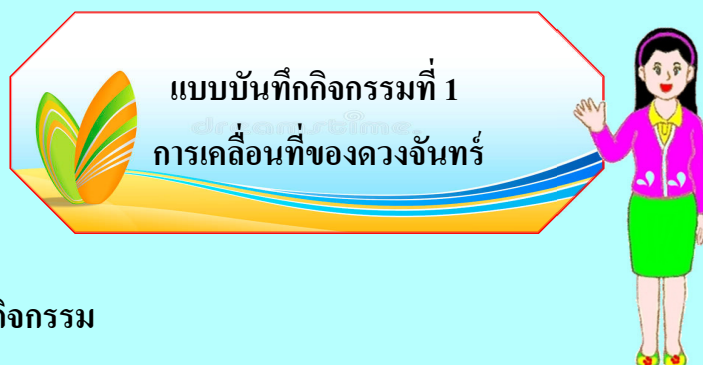

ตอนที่ 2

1. ทำกิจกรรมซ้ำตั้งแต่ข้อ 1-4 ของตอนที่ 1 แต่ให้นักเรียนคนที่ 2 หันหลังเข้าหานักเรียนคนที่ 1 ตลอดเวลาที่เดิน
2. นักเรียนบันทึกผล โดยวาดภาพแสดงการหมุนรอบตัวเอง และการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์

ภาพที่ 1.3 แบบจำลองการเคลื่อนที่ของดวงจันทร์
ที่มา : นิตยา ทองมันคง. 2558 : ถ่ายภาพ.

บันทึกผลจากการทำกิจกรรม

ตอนที่	ผลจากการสังเกต
1. นักเรียนคนที่ 1 สังเกตคนที่ 2 ขณะที่เดินจนครบ 1 รอบพร้อมบันทึก การสังเกตเห็นนักเรียนคนที่ 2	....
2. วาดภาพแสดงการหมุนหมุนรอบตัวเอง และการโคจรของดวงจันทร์รอบโลก	

สรุปผลการทำกิจกรรม

.....
 .....
 .....
 .....

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ขณะที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก โลกหมุนรอบตัวเองหรือไม่

ตอบ.....

.....

2. ขณะที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก ถ้าดวงจันทร์หันด้านใดด้านหนึ่งไปทางทิศเดิมตลอดเวลา

2.1 ดวงจันทร์จะหมุนรอบตัวเองหรือไม่

ตอบ.....

2.2 คนบนโลกจะมองเห็นดวงจันทร์ทุกด้านหรือไม่

ตอบ.....

2.3 เวลาที่ดวงจันทร์ใช้ในการหมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลกเท่ากันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ.....

3. ขณะที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก ถ้าดวงจันทร์หันด้านใดด้านหนึ่งเข้าหาโลกตลอดเวลา

3.1 ดวงจันทร์จะหมุนรอบตัวเองหรือไม่

ตอบ.....

3.2 คนบนโลกจะมองเห็นดวงจันทร์ทุกด้านหรือไม่ อย่างไร

ตอบ.....

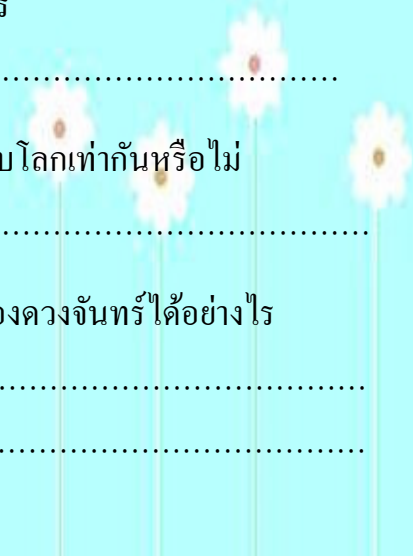
3.3 เวลาที่ดวงจันทร์ใช้ในการหมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลกเท่ากันหรือไม่

ตอบ.....

4. สรุปลเกี่ยวกับการหมุนรอบตัวเองและการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์ได้อย่างไร

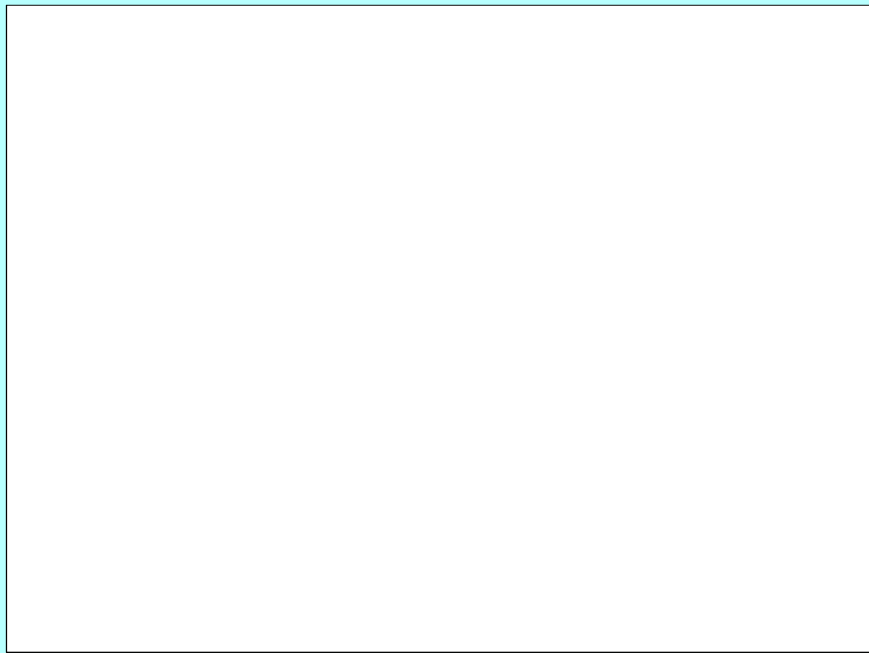
ตอบ.....

.....

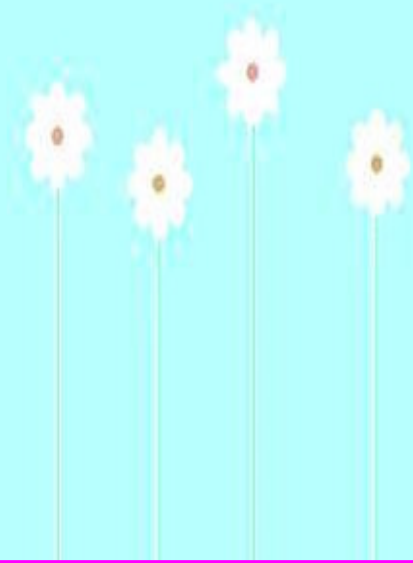

5. จงเขียนแผนภาพแสดงการหมุนรอบตัวเองและการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์ได้อย่างไร
โดยใช้ แทนดวงจันทร์ และ แทนโลก

แผนภาพการหมุนรอบตัวเองและการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง การเกิดข้างขึ้นข้างแรม

ปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรม (MoonPhase) เกิดขึ้นจากดวงจันทร์โคจรเปลี่ยนตำแหน่งไปรอบโลกของเรา แล้วทำให้เกิดภาพสะท้อนจากแสงของดวงอาทิตย์ เกิดเป็นเสี้ยวมากขึ้นตามตำแหน่งที่ดวงจันทร์อยู่

ภาพที่ 1.4 ดวงจันทร์รูปร่างต่างๆ
ที่มา : วิจิตร อุทจันทร์, 2559 : ออนไลน์.

สาเหตุการเกิดข้างขึ้นข้างแรม

ข้างขึ้นข้างแรม เกิดจากการที่ดวงจันทร์ซึ่งไม่มีแสงในตัวเอง แต่ได้รับแสงจากดวงอาทิตย์ โคจรรอบโลกในทิศทวนเข็มนาฬิกา เป็นผลทำให้ดวงจันทร์เปลี่ยนตำแหน่งต่างๆ ในวงโคจร และทำให้ดวงจันทร์หันส่วนได้รับแสงจากดวงอาทิตย์สะท้อนมายังโลก จึงทำให้เรามองเห็นดวงจันทร์รูปร่างแตกต่างกัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลง 1 รอบ ใช้เวลาประมาณ 29.5 วัน

ข้างขึ้น (Waxing) คือ ปรากฏการณ์ที่เราเห็นด้านสว่างของดวงจันทร์ค่อยๆ เพิ่มขึ้นในแต่ละคืน โดยใช้ด้านสว่างของดวงจันทร์เป็นตัวกำหนดเริ่มตั้งแต่วันขึ้น 1 ค่ำ (สว่างน้อยที่สุด) ไปจนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ (สว่างมากที่สุด)

ภาพที่ 1.5 การเปลี่ยนแปลงรูปร่างของดวงจันทร์ในวันข้างขึ้น

ที่มา : พนิดา เจริญหอม, 2559 : ออนไลน์.

ข้างแรม (Waning) คือ ปรากฏการณ์ที่เราเห็นด้านสว่างของดวงจันทร์ค่อยๆ ลดลงมาในแต่ละคืน โดยใช้ด้านมืดของดวงจันทร์เป็นตัวกำหนด เริ่มตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ (มีคือน้อยที่สุด) ไปจนถึงวันแรม 15 ค่ำ (มืดมากที่สุด)

ภาพที่ 1.6 การเปลี่ยนแปลงรูปร่างของดวงจันทร์ในวันข้างแรม
ที่มา : พนิดา เชิงหอม, 2559 : ออนไลน์.

คืนเดือนมืด หรือ New Moon เป็นตำแหน่งที่ดวงจันทร์อยู่ระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ หรือ ดวงจันทร์ อยู่หน้าดวงอาทิตย์ ในวันที่ผู้สังเกตที่ด้านกลางคืนและด้านกลางวันบนโลก จะมองไม่เห็นดวงจันทร์ เราจึงเรียกคืนเดือนมืด หรือ จันทร์ดับ

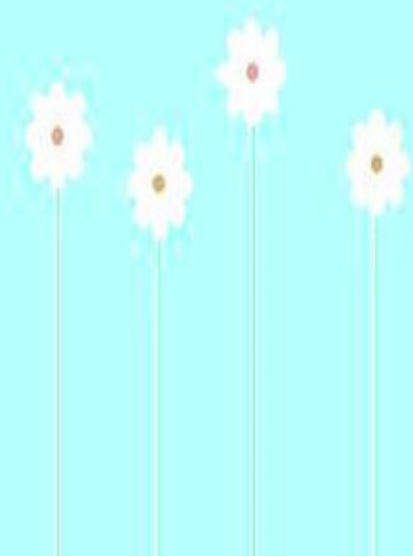
ภาพที่ 1.7 คืนเดือนมืด
ที่มา : พนิดา เชิงหอม, 2559 : ออนไลน์.

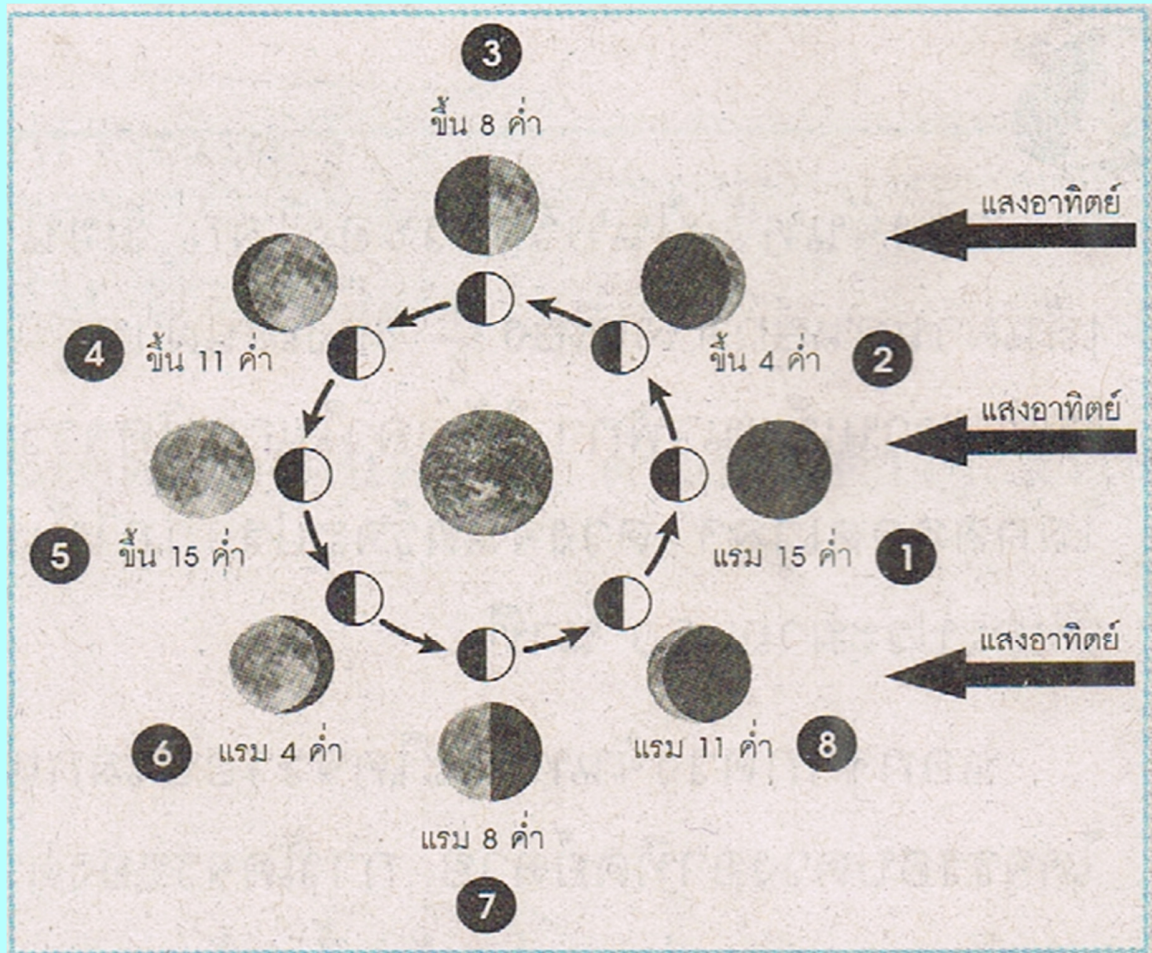
คืนเดือนเพ็ญหรือ วันเพ็ญหรือ **Full Moon** ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เป็นตำแหน่งที่ดวงจันทร์อยู่ตรงข้ามกับดวงอาทิตย์ ซึ่งแสงจากดวงอาทิตย์จะตั้งฉากกับดวงจันทร์พอดี ผู้สังเกตที่อยู่ด้านกลางวันจะไม่เห็นดวงจันทร์บนท้องฟ้าเลย ในขณะที่ผู้ที่อยู่ด้านมืดจะเห็นดวงจันทร์นานที่สุดคือ ตั้งแต่เวลาประมาณ 6 โมงเย็น จนถึง 6 โมงเช้าของอีกวันหนึ่ง

ภาพที่ 1.8 คืนเดือนเพ็ญ

ที่มา : พนิดา เชิงหอม, 2559 : ออนไลน์.

ภาพที่ 1.9 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม

ที่มา : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.). 2552 : 99

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่ตำแหน่งที่ 1 เราจะมองไม่เห็นดวงจันทร์ เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านมืดให้เรา เราเรียกคืนที่มองไม่เห็นดวงจันทร์ว่า ค่ำคืนเดือนมืด หรือคืนเดือนดับ ตรงกับวันแรม 15 ค่ำ

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่มาตำแหน่งที่ 2 เราจะเห็นดวงจันทร์เริ่มสว่างขึ้นเล็กน้อย (รูปจันทร์เสี้ยว) เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านสว่างมาให้เราเล็กน้อย ตรงกับ วันขึ้น 4 ค่ำ

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่มาตำแหน่งที่ 3 เราจะเห็นดวงจันทร์สว่างครึ่งซีก เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านสว่างและด้านมืดมาให้เราเท่าๆกัน ตรงกับวันขึ้น 8 ค่ำ

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่มาตำแหน่งที่ 4 เราจะเห็นดวงจันทร์เริ่มเกินครึ่งดวง เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านสว่างมาให้มากกว่าด้านมืด ตรงกับวันขึ้น 11 ค่ำ

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่มาตำแหน่งที่ 5 เราจะเห็นดวงจันทร์สว่างเต็มดวง เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านสว่างมาให้เราทั้งหมด เรียกคืนที่มองเห็นดวงจันทร์เต็มดวงว่า ค่ำเดือนเพ็ญ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่มาตำแหน่งที่ 6 เราจะเห็นดวงจันทร์เริ่มเว้าบางส่วน เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านมืดมาให้เราเล็กน้อยตรงกับวันแรม 4 ค่ำ

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่มาตำแหน่งที่ 7 เราจะเห็นดวงจันทร์สว่างเพียงครึ่งซีก เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านสว่างและด้านมืดมาให้เราเท่าๆกัน ตรงกับวันแรม 8 ค่ำ

ขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนที่มาตำแหน่งที่ 8 เราจะเห็นดวงจันทร์มืดมากเกินครึ่งดวง เนื่องจากดวงจันทร์หันด้านมืดมาให้เรามากขึ้น เรียกว่า ค่ำเดือนมืด ตรงกับวันแรม 15 ค่ำ

เกร็ดความรู้ :

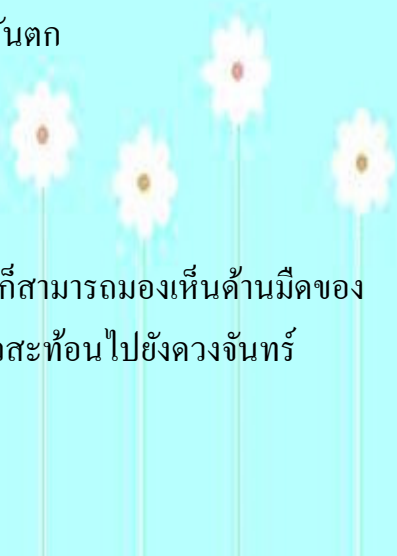
1. วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ ดวงจันทร์อยู่ด้านตรงข้ามกับดวงอาทิตย์ ดังนั้นเราจึงเห็นดวงจันทร์จะขึ้นทางทิศตะวันออก ขณะที่ดวงอาทิตย์ตกทางทิศตะวันตก

2. ดวงจันทร์ขึ้นช้า วันละ 50 นาที

3. ข้างขึ้น: เราจะเห็นดวงจันทร์ในช่วงหัวค่ำ

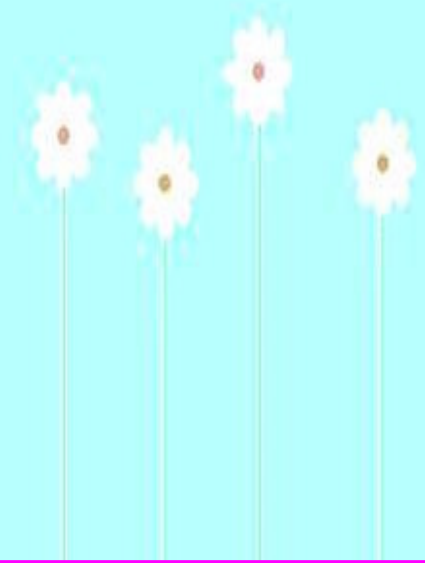
4. ข้างแรม: เราจะเห็นดวงจันทร์ในช่วงรุ่งเช้า

5. ในช่วงเวลาที่ดวงจันทร์ปรากฏเป็นเสี้ยวบาง แต่เราก็สามารถมองเห็นด้านมืดของดวงจันทร์ได้ เป็นเพราะแสงอาทิตย์ส่องกระทบพื้นผิวโลก แล้วสะท้อนไปยังดวงจันทร์ เราเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “เอิร์ธไชน์” (Earth Shine)

ภาพที่ 1.10 แสงอาทิตย์สะท้อนจากโลก ทำให้เรามองเห็นส่วนมืดของดวงจันทร์
ที่มา : ศูนย์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์โลกและดาราศาสตร์, 2559 : ออนไลน์.

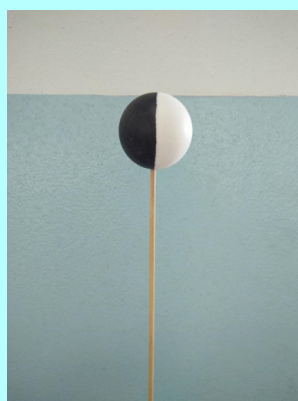

จุดประสงค์การเรียนรู้

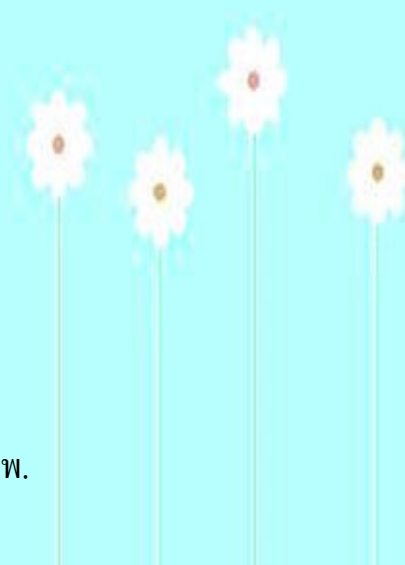
1. อธิบายการเกิดข้างขึ้นข้างแรมได้ (K)
2. สร้างแบบจำลองการเกิดข้างขึ้นข้างแรมได้ (P)
3. ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

1. ลูกโป่งปองสีขาว 1 ลูก
2. ไม้เสียบลูกโป่งปอง 1 อัน
3. ปากกาเมจิกสีดำ 1 ด้าม
4. ไฟฉาย
5. กระดาษ A4

ภาพที่ 1.11 แบบจำลองดวงจันทร์
ที่มา : นิตยา ทองมั่นคง. 2558 : ถ่ายภาพ.

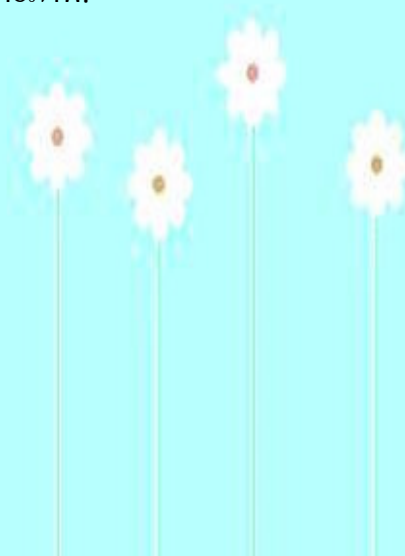
ขั้นตอนการทำกิจกรรม

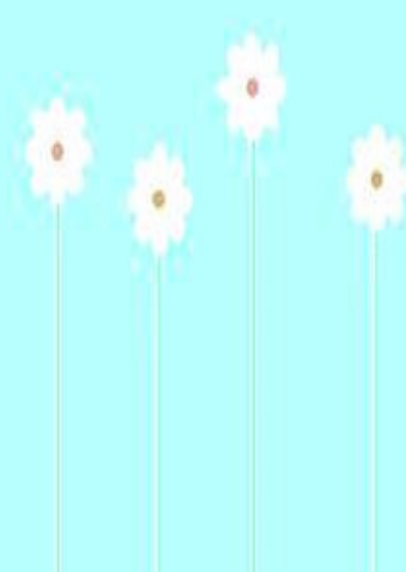
ภาพที่ 1.12 แบบจำลองการทดลองการเกิดช้างขึ้นช้างแรม
ที่มา : นิตยา ทองมั่นคง. 2558 : ถ่ายภาพ.

ภาพที่ 1.13 แบบจำลองการทดลองการเกิดช้างขึ้นช้างแรม
ที่มา : นิตยา ทองมันคง. 2558 : ถ่ายภาพ.

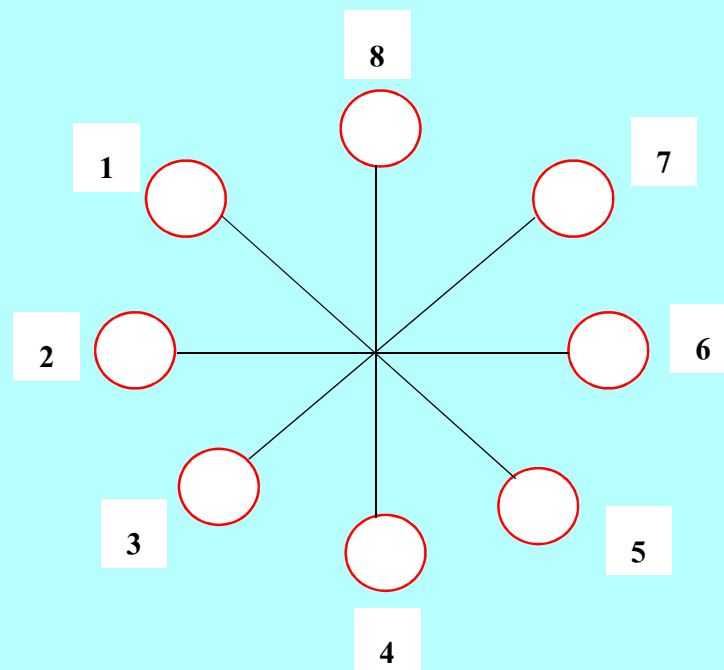

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำลูกปิงปองจำนวน 1 ลูก ทาสีดำลงบนลูกปิงปองบริเวณครึ่งหนึ่งของลูกปิงปอง จากนั้นปล่อยให้แห้ง
2. ให้นักเรียนนำไม้แหลมเสียบลูกปิงปองบริเวณตรงกลางเพื่อเป็นด้ามจับ
3. ให้นักเรียนวาดรูปวงกลมลงบนกระดาษแล้วลากเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 เส้น ตัดกันเป็นมุมเท่าๆกัน กำหนดตำแหน่ง 1 ถึง 8
4. ให้นักเรียนขีดพื้นห้องเป็นรูปวงกลม จากนั้นแบ่งวงกลมออกเป็น 8 ส่วน ทำเครื่องหมายและเขียนเลข 1 ถึง 8
5. ทดลองในห้องที่มีดโดยยืนที่จุดศูนย์กลางวงกลม หันหน้าไปตำแหน่งที่ 1 ซึ่งตรงกับแหล่งกำเนิดแสง ยื่นไม้แหลมซึ่งเสียบลูกปิงปองออกไปข้างหน้าสุดแขนในระดับสูงกว่าศีรษะ ให้ลูกปิงปองอยู่ระหว่างผู้สังเกตกับแหล่งกำเนิดแสง โดยหันด้านสีขาวไปทางด้านหน้าห้องเรียนทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนตำแหน่ง (สมมติให้หน้าห้องเรียนเป็นด้านที่ดวงอาทิตย์อยู่ โดยส่องไฟฉายไว้)
6. สังเกตลูกปิงปอง บันทึกผลโดยการแรเงาส่วนมืดด้วยดินสอสีดำให้ชัดเจน
7. ทำเช่นเดิมโดยผู้สังเกตหมุนตัวเปลี่ยนตำแหน่งจากตำแหน่งที่ 1 ถึง 8 และบันทึกผลโดยการแรเงาส่วนมืดจนครบทุกตำแหน่ง

บันทึกผลการทำกิจกรรม เป็นดังนี้

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ตัวเราเปรียบได้กับ.....ลูกปิงปองเปรียบได้กับ.....

ไฟฉายเปรียบได้กับ.....

2. เพราะเหตุใดจึงต้องหันลูกปิงปองด้านสีขาวไปทางเดียว (หน้าชั้นเรียน) ตลอด

.....

3. จากการเคลื่อนที่ไปตามตำแหน่งต่างๆ ตามหมายเลข

3.1 ตำแหน่งที่เห็นลูกปิงปองสว่างชัดเจนที่สุด คือ ตำแหน่ง.....

3.2 ตำแหน่งที่เห็นลูกปิงปองมืดสนิทที่สุด คือ ตำแหน่ง.....

4. จากตำแหน่ง 1 ถึงตำแหน่ง 5 ส่วนที่สว่างมีบริเวณเพิ่มขึ้นหรือลดลง ช่วงเวลาดังกล่าวเราจะเรียกว่าข้างขึ้นหรือข้างแรม.....

5. จากตำแหน่ง 5 ถึง 8 ส่วนที่สว่างมีบริเวณเพิ่มขึ้นหรือลดลง ช่วงเวลาดังกล่าว เราจะเรียกว่าข้างขึ้นหรือข้างแรม.....

6. นักเรียนจะสรุปผลได้อย่างไร.....

.....

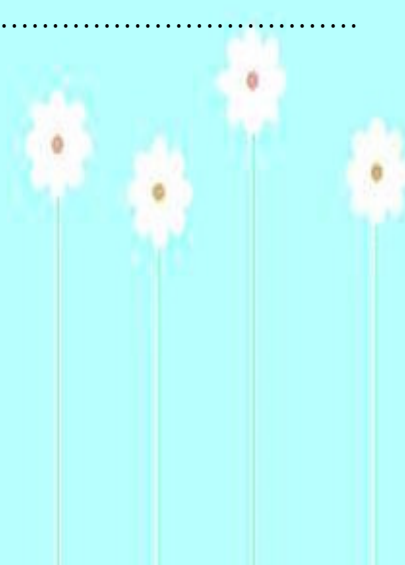
.....

7. นักเรียนจะนำความรู้เกี่ยวกับการสังเกตดวงจันทร์ในวันข้างขึ้น ข้างแรมไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3

การเกิดข้างขึ้นข้างแรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

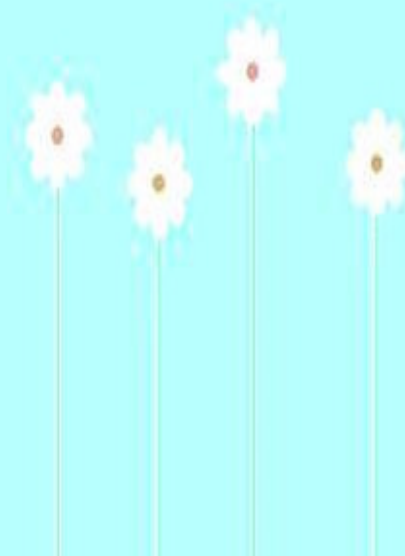
1. อธิบายการเกิดข้างขึ้นข้างแรมได้ (K)
2. สร้างแบบจำลองการเกิดข้างขึ้นข้างแรมได้ (P)
3. ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

แผนภาพการเกิดปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรม

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. ศึกษาและอภิปรายผลจากการศึกษาแผนภาพการเกิดปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรม
2. ตอบคำถามหลังจากการอภิปรายผล

บันทึกผลจากการอภิปราย

.....

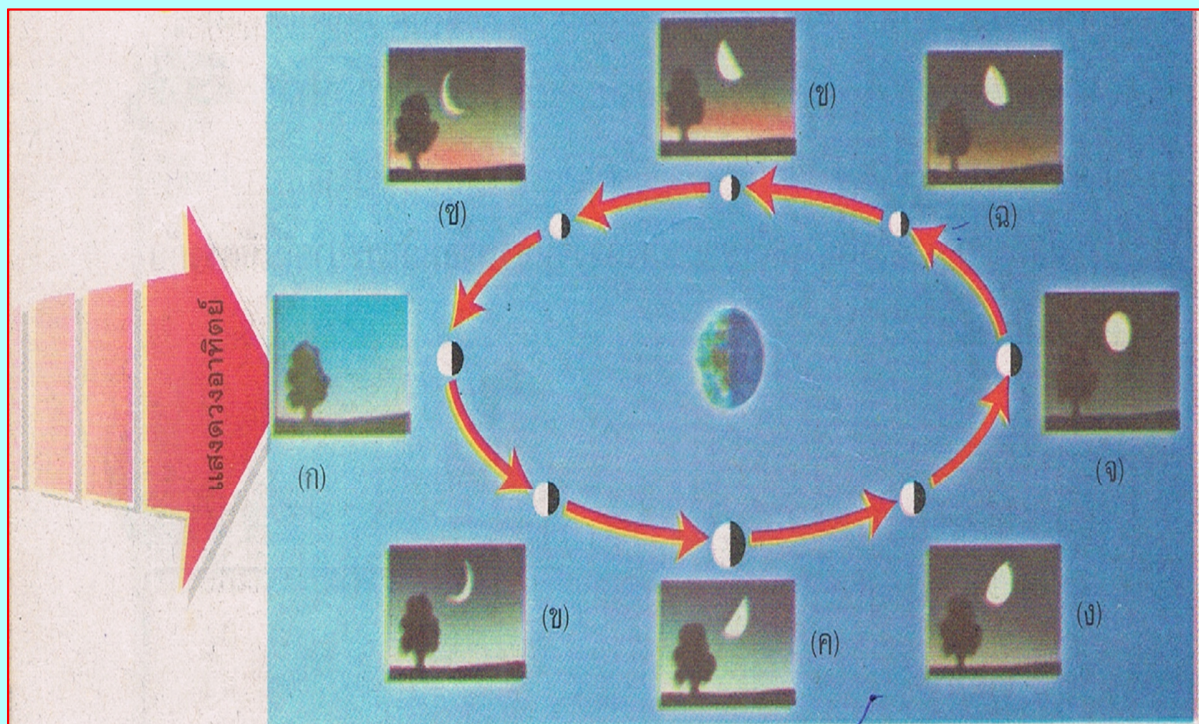
.....

.....

.....

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

ศึกษาแผนภาพการเกิดปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรม แล้วตอบคำถาม

ภาพที่ 1.14 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม
ที่มา : เอกรินทร์ สัมหาศาล และคณะ. 2554 : 258

1. บอกวันขึ้นหรือวันแรมที่ตรงกับตำแหน่งต่างๆ

ตำแหน่ง (ก) ตรงกับ.....

ตำแหน่ง (ข) ตรงกับ.....

ตำแหน่ง (ค) ตรงกับ.....

ตำแหน่ง (ง) ตรงกับ.....

ตำแหน่ง (จ) ตรงกับ.....

ตำแหน่ง (ฉ) ตรงกับ.....

ตำแหน่ง (ช) ตรงกับ.....

ตำแหน่ง (ซ) ตรงกับ.....

2. ช่วงเวลาที่เกิดปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรม 1 รอบ กินระยะเวลาเท่าใด ทราบได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

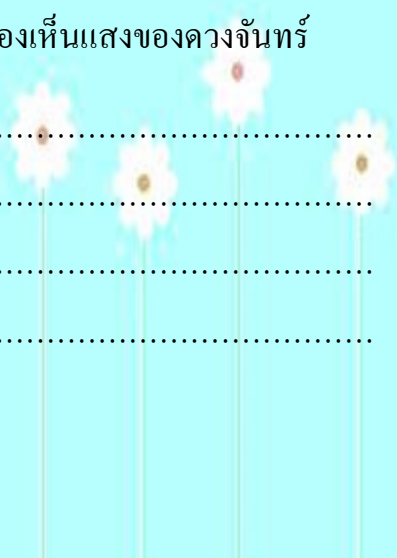
3. ดวงจันทร์เป็นดาวที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง แต่ทำไมเราจึงมองเห็นแสงของดวงจันทร์

.....

.....

.....

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

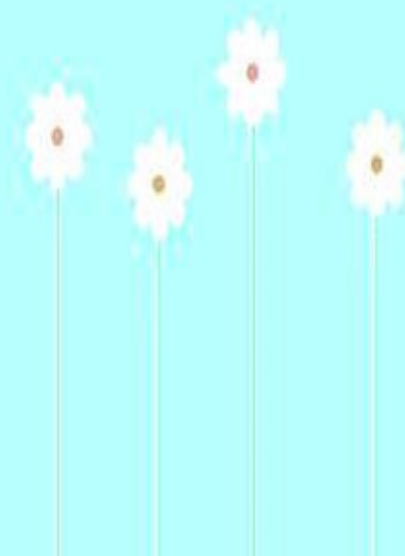
1. ศึกษาลักษณะแสงสะท้อนจากดวงจันทร์ในช่วงวันที่ต่างกัน (K)
2. อธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของดวงจันทร์ได้ (K)
3. ทดลองการเปลี่ยนแปลงของดวงจันทร์ได้ (P)
4. ใฝ่เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

ปฏิทิน

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. ให้สังเกตลักษณะของดวงจันทร์ที่สะท้อนแสงมายังโลก โดยดูให้ตรงกับวันข้างขึ้นข้างแรมในปฏิทิน
2. วาดภาพดวงจันทร์ตามที่สังเกตเห็น
3. บันทึกผลในตาราง

บันทึกผลจากการทำกิจกรรม เป็นดังนี้

ช่วงเวลา	วันเดือนปีที่สังเกต	วาดภาพลักษณะของดวงจันทร์	
จันทร์ 12 ค่ำ		จันทร์ 12 ค่ำ	จันทร์ 13 ค่ำ
จันทร์ 13 ค่ำ			
จันทร์ 14 ค่ำ		จันทร์ 14 ค่ำ	จันทร์ 15 ค่ำ
จันทร์ 15 ค่ำ			
แรม 8 ค่ำ		แรม 8 ค่ำ	แรม 9 ค่ำ
แรม 9 ค่ำ			
แรม 12 ค่ำ		แรม 12 ค่ำ	แรม 13 ค่ำ
แรม 13 ค่ำ			

สรุปผลการทำกิจกรรม

.....

.....

.....

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. สาเหตุที่ทำให้เกิดข้างขึ้น – ข้างแรม

ตอบ.....

2. ข้างขึ้นเกิดขึ้นในลักษณะใด

ตอบ.....

3. ข้างแรมเกิดขึ้นในลักษณะใด

ตอบ.....

4. ดวงจันทร์โคจรรอบโลกในลักษณะใด

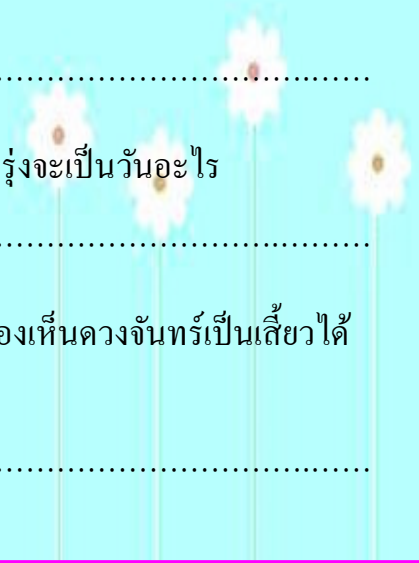
ตอบ.....

5. หากวันนี้เป็นวันที่ดวงจันทร์เต็มดวงหรือวันเพ็ญ วันพรุ่งจะเป็นวันอะไร

ตอบ.....

6. ดวงจันทร์เป็นดาวที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง แต่ที่เรามองเห็นดวงจันทร์เป็นสีขาวได้เพราะอะไร

ตอบ.....

7. เราจะมองเห็นดวงจันทร์เต็มดวงสุกสว่างบนท้องฟ้าในวันขึ้นกี่ค่ำ

ตอบ.....

8. การสังเกตดวงจันทร์ว่าเป็น “ข้างขึ้น” เราจะเห็นด้านสว่างของดวงจันทร์อยู่ทางทิศใด

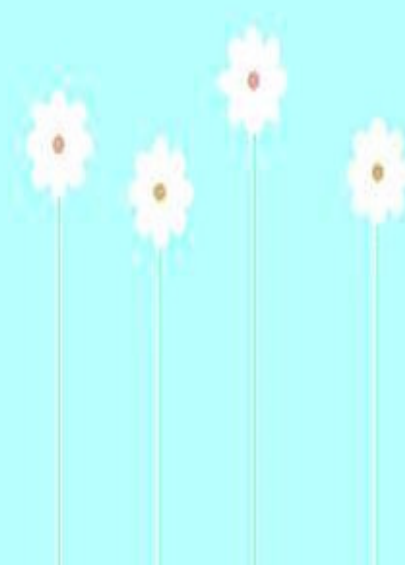
ตอบ.....

9. ปฏิทินของคนไทยที่มีการใช้ในวันเกิดของลูกตัวเองว่าเกิดวันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 10 ปีชวด แสดงว่าเป็นปฏิทินชนิดใด

ตอบ.....

10. ตามปฏิทินจันทรคติ กำหนดเดือนที่เป็นเลขคู่จะมีกี่วัน

ตอบ.....

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง ปฏิทินทางจันทรคติ

การที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลกในช่วงเวลาสม่ำเสมอ จึงใช้ดวงจันทร์เป็นเครื่องวัดเวลาในการทำปฏิทินทางจันทรคติ

-ปฏิทินทางจันทรคติ เป็นปฏิทินที่มีวันข้างขึ้น – ข้างแรม เริ่มต้นด้วยข้างขึ้น 1 ค่ำ ไปจนถึงขึ้น 15 ค่ำ ต่อไปเป็นแรม 1 ถึงแรม 14 ค่ำ หรือ 15 ค่ำ เป็นสิ้นสุดของเดือน แล้วแต่กรณี

- การนับเดือนทางจันทรคติมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. เดือนที่เป็นเลขคู่จะมี 30 วัน เริ่มจากขึ้น 1 ค่ำ ถึงแรม 15 ค่ำ เรียกว่า เดือนเต็ม เช่น เดือน 2 4 6 ...

2. เดือนที่เป็นเลขคี่จะมี 29 วัน เริ่มจากขึ้น 1 ค่ำ ถึงแรม 15 ค่ำ เรียกว่า เดือนขาด เช่น เดือน 1 3 5 ...

- การเขียนวันและเดือนทางจันทรคติ เขียนได้ดังนี้

2 ← ข้างขึ้น

วัน → 7 ๗ ← 12 เดือนทางจันทรคติ

วัน หมายถึง 1 วันอาทิตย์ 2 วันจันทร์ ...

ข้างขึ้น ให้เขียนไว้บนเครื่องหมาย ๗

ข้างแรม ให้เขียนไว้ใต้เครื่องหมาย ๗

เดือน นับเดือนทางจันทรคติ เดือน 1 2 3 ...

ตามตัวอย่างข้างบน อ่านว่า วันเสาร์ ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 12

หรือจากตัวอย่างข้างล่างนี้

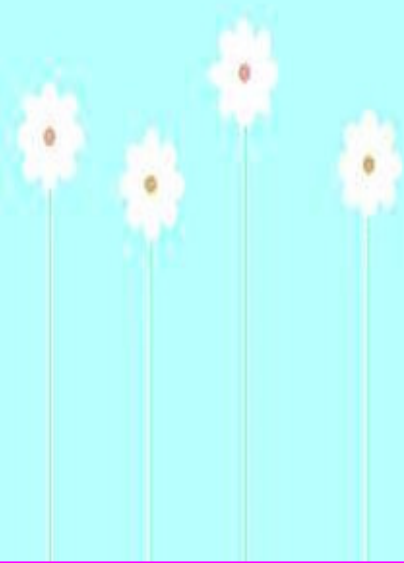
2 ๗ 12 ← เดือนทางจันทรคติ

4 ← ข้างแรม

ปฏิทินดวงจันทร์

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
1 ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 12	2 ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12	3 แรม 1 ค่ำ เดือน 12	4 แรม 2 ค่ำ เดือน 12	5 แรม 3 ค่ำ เดือน 12	6 แรม 4 ค่ำ เดือน 12	7 แรม 5 ค่ำ เดือน 12
8 แรม 6 ค่ำ เดือน 12	9 แรม 7 ค่ำ เดือน 12	10 แรม 8 ค่ำ เดือน 12	11 แรม 9 ค่ำ เดือน 12	12 แรม 10 ค่ำ เดือน 12	13 แรม 11 ค่ำ เดือน 12	14 แรม 12 ค่ำ เดือน 12
15 แรม 13 ค่ำ เดือน 12	16 แรม 14 ค่ำ เดือน 12	17 แรม 15 ค่ำ เดือน 12	18 ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 1	19 ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 1	20 ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 1	21 ขึ้น 4 ค่ำ เดือน 1
22 ขึ้น 5 ค่ำ เดือน 1	23 ขึ้น 6 ค่ำ เดือน 1	24 ขึ้น 7 ค่ำ เดือน 1	25 ขึ้น 8 ค่ำ เดือน 1	26 ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 1	27 ขึ้น 10 ค่ำ เดือน 1	28 ขึ้น 11 ค่ำ เดือน 1
29 ขึ้น 12 ค่ำ เดือน 1	30 ขึ้น 13 ค่ำ เดือน 1					

ภาพที่ 1.15 ปฏิทินดวงจันทร์
ที่มา : วิจิตรา อุทจันทร์, (2559) : ออนไลน์.

จุดประสงค์การเรียนรู้

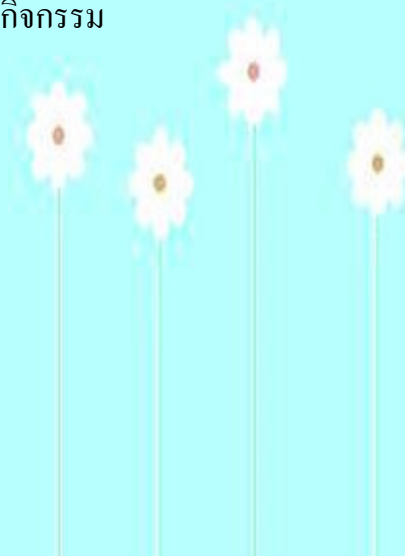
1. อธิบายปฏิทินดวงจันทร์ได้ (K)
2. ทำปฏิทินดวงจันทร์ได้ (P)
3. ฝึกเรียน มุ่งมั่นในการเรียนรู้ (A)

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

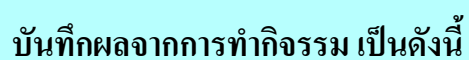
1. ดินสอ
2. สี

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. สืบค้นโดยการสังเกตลักษณะของดวงจันทร์ที่สะท้อนแสงมายังโลกในแต่ละวัน
2. วาดภาพดวงจันทร์ตามที่สังเกตเห็นลงในแบบบันทึกกิจกรรม

[illegible]

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ปฏิทินดวงจันทร์จากการสังเกต เปรียบเทียบกับปฏิทินที่ใช้ซึ่งกำหนดข้างขึ้นข้างแรมไว้ จะเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ.....

.....

.....

2. ปฏิทินของคนไทยที่มีการใช้ในวันเกิดของลูกตัวเองว่าเกิดวันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 10 ปีชวด แสดงว่าเป็นปฏิทินชนิดใด

ตอบ.....

.....

.....

3. ตามปฏิทินจันทรคติ กำหนดเดือนที่เป็นเลขคู่จะมีกี่วัน

ตอบ.....

.....

4. ข้างขึ้นข้างแรมมีรูปแบบที่แน่นอนหรือไม่ ทราบได้อย่างไร

ตอบ.....

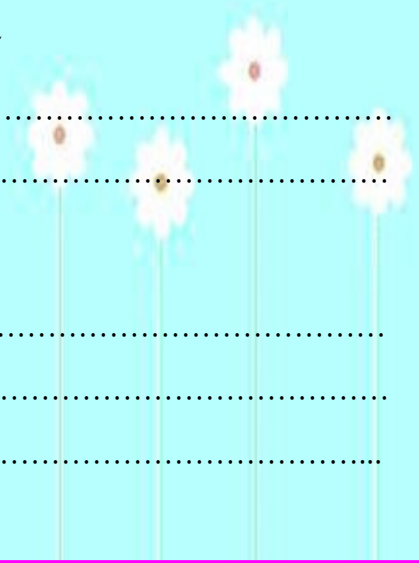
.....

5. สรุปผลได้ว่าอย่างไร

ตอบ.....

.....

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ☒ ทับอักษรหน้าข้อที่เห็นว่าถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. วันใดที่เรามองเห็นดวงจันทร์เต็มดวง
  - ก. วันขึ้น 8 ค่ำ
  - ข. วันขึ้น 15 ค่ำ
  - ค. วันแรม 8 ค่ำ
  - ง. วันแรม 15 ค่ำ
2. เรามองเห็นดวงจันทร์ได้เพราะอะไร
  - ก. ดวงจันทร์สะท้อนแสงอาทิตย์มายังโลก
  - ข. ดวงจันทร์อยู่ใกล้โลกมาก
  - ค. ดวงจันทร์มีแสงสว่างในตัวเอง
  - ง. โลกสะท้อนแสงอาทิตย์ไปยังดวงจันทร์
3. ในวันแรม 8 ค่ำ เราจะมองเห็นดวงจันทร์หันด้านเว้าไปทางทิศใด
  - ก. ทิศเหนือ
  - ข. ทิศตะวันออก
  - ค. ทิศใต้
  - ง. ทิศตะวันตก

4. วันใดเรียกว่า วันเดือนดับ

- ก. วันขึ้น 8 ค่ำ
- ข. วันขึ้น 15 ค่ำ
- ค. วันแรม 8 ค่ำ
- ง. วันแรม 15 ค่ำ

5. เราสังเกตจากข้อใดได้ว่า ดวงจันทร์หมุนรอบตัวเอง

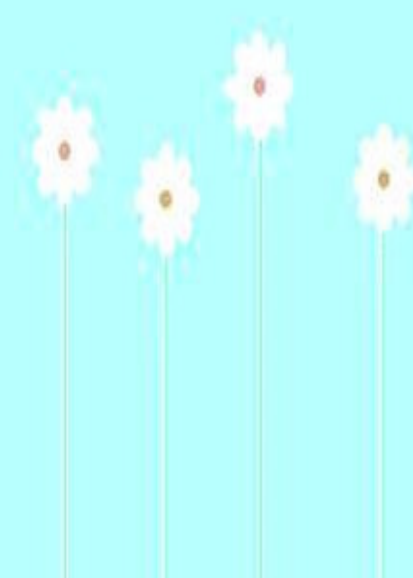
- ก. น้ำขึ้นน้ำลง
- ข. ข้างขึ้นข้างแรม
- ค. กลางวันกลางคืน
- ง. เห็นดวงจันทร์ด้านเดียว

6. ถ้าในปฏิทินระบุว่า วันที่ 24 พ.ย.50 เป็นวันลอยกระทง แสดงว่าวันที่เท่าไรจึงเป็นวันแรม 8 ค่ำ

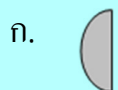
- ก. 30 พ.ย. 50
- ข. 2 ธ.ค.50
- ค. 8 ธ.ค. 50
- ง. 10 ธ.ค. 50

7. จากข้อ 6 วันที่เท่าไรที่ดวงจันทร์จะมีคี่ทั้งดวง

- ก. 9 ธ.ค.50
- ข. 20 ธ.ค.50
- ค. 25 ธ.ค. 50
- ง. 27 ธ.ค. 50

8. ถ้าทิศตะวันออกอยู่ทางซ้าย ในวันขึ้น 3 ค่ำ เราจะเห็นดวงจันทร์ดังข้อใด

9. การที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก ทำให้เกิดปรากฏการณ์ใด

- ก. จันทรุปราคา
- ข. ข้างขึ้นข้างแรม
- ค. กลางวันกลางคืน
- ง. ฤดูกาล

10. ระยะเวลาในการเกิดข้างขึ้นข้างแรมใน 1 รอบ เป็นระยะเวลาประมาณเท่าไร

- ก. 1 วัน
- ข. 7 วัน
- ค. 30 วัน
- ง. 365 วัน

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
10	.....

บรรณานุกรม

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.). 2552. หนังสือเรียน วิทยาศาสตร์ ป.6.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. 2557.

คู่มือครูรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ**

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. **หลักสูตร**

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. 2557.

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. 2554. **แม่บทมาตรฐาน วิทยาศาสตร์ ป.6. พิมพ์ครั้งที่ 2.**

กรุงเทพมหานคร: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

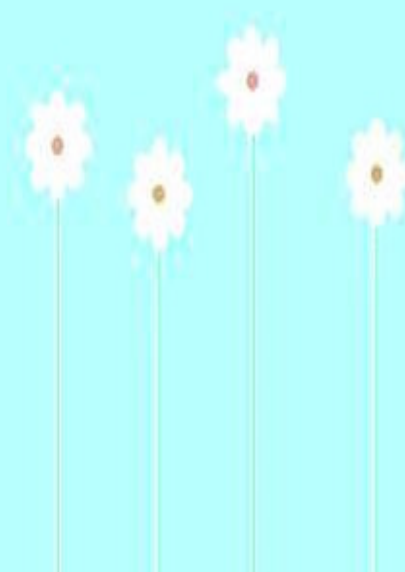
การเกิดช้างขึ้นช้างแรม. (Online).[https://sites.google.com/site/prakdkarnkxnglok/reuxng-](https://sites.google.com/site/prakdkarnkxnglok/reuxng-thi-1-khang-khun--khang-raem)

thi-1-khang-khun--khang-raem, 16 ตุลาคม 2559.

การเกิดข้างขึ้นข้างแรม. (Online).<http://sites.google.com/site/krukookkai15/innovation/createwebsite>, 16 ตุลาคม 2559.

ข้างขึ้นข้างแรม. (Online). <http://www.lesa.biz/astronomy/astro-events/moon-phases>, 16 ตุลาคม 2559.

ดวงจันทร์ทำไมจึงมีหลายรูปแบบ. (Online).<http://www.scimath.org/lesson-physics/item/7294-moon>, 16 ตุลาคม 2559.

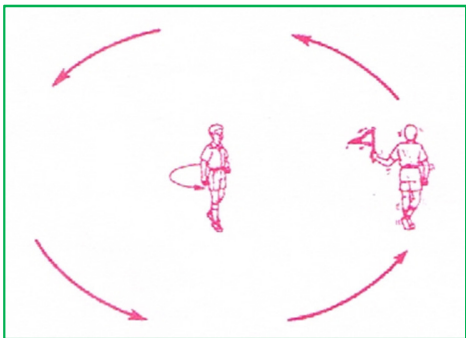

บันทึกผลจากการทำกิจกรรม

ตอนที่	ผลจากการสังเกต
1. นักเรียนคนที่ 1 สังเกต คนที่ 2 ขณะที่เดินจนครบ 1 รอบพร้อมบันทึกการสังเกตเห็นนักเรียนคนที่ 2	นักเรียนคนที่ 2 จะหันหน้าเข้าหานักเรียนคนที่ 1 ตลอดเวลา
2. วาดภาพแสดงการหมุนรอบตัวเองและการโคจรของดวงจันทร์รอบโลก	ภาพที่ 1.16 การหมุนรอบตัวเองและการโคจรของดวงจันทร์รอบโลก ที่มา : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. 2558 : 218

สรุปผลการทำกิจกรรม

ตอบ ดวงจันทร์โคจรรอบโลกโดยหันด้านใดด้านหนึ่งเข้าหาโลกตลอดเวลา ในขณะที่หมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลก ดังนั้นการที่คนบนโลกเห็นดวงจันทร์ด้านเดียว เนื่องจากดวงจันทร์ใช้เวลาในการโคจรรอบโลกเท่ากับเวลาที่ใช้ในการหมุนรอบตัวเอง

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ขณะที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก โลกหมุนรอบตัวเองหรือไม่

ตอบ หมุนรอบตัวเอง

2. ขณะที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก ถ้าดวงจันทร์หันด้านใดด้านหนึ่งไปทางทิศเดิมตลอดเวลา

2.1 ดวงจันทร์จะหมุนรอบตัวเองหรือไม่

ตอบ ดวงจันทร์ไม่หมุนรอบตัวเอง

2.2 คนบนโลกจะมองเห็นดวงจันทร์ทุกด้านหรือไม่

ตอบ คนบนโลกมองเห็นดวงจันทร์ทุกด้าน

2.3 เวลาที่ดวงจันทร์ใช้ในการหมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลกเท่ากันหรือไม่อย่างไร

ตอบ ไม่เท่ากัน เมื่อดวงจันทร์โคจรรอบโลก แล้วดวงจันทร์ยังไม่หมุนรอบตัวเอง

3. ขณะที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก ถ้าดวงจันทร์หันด้านใดด้านหนึ่งเข้าหาโลกตลอดเวลา

3.1 ดวงจันทร์จะหมุนรอบตัวเองหรือไม่

ตอบ ดวงจันทร์หมุนรอบตัวเอง

3.2 คนบนโลกจะมองเห็นดวงจันทร์ทุกด้านหรือไม่

ตอบ ไม่ มองเห็นเฉพาะด้านที่หันเข้าหาโลกเท่านั้น

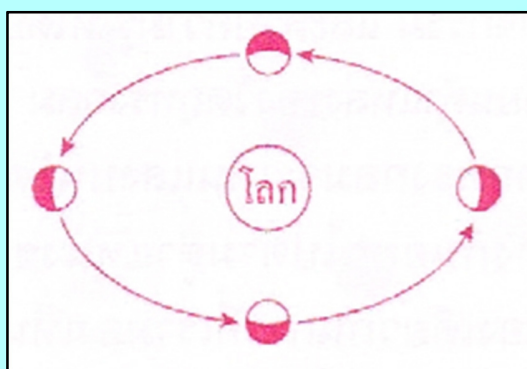
3.3 ดวงจันทร์หมุนรอบตัวเองเวลาที่ดวงจันทร์ใช้ในการหมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลกเท่ากันหรือไม่

ตอบ เวลาที่ดวงจันทร์ใช้ในการหมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลกเท่ากัน

4. สรุปเกี่ยวกับการหมุนรอบตัวเองและการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์ได้อย่างไร

ตอบ ดวงจันทร์โคจรรอบโลกโดยหันด้านใดด้านหนึ่งเข้าหาโลกตลอดเวลา ในขณะที่หมุนรอบตัวเองและโคจรรอบโลก

5. จงเขียนแผนภาพแสดงการหมุนรอบตัวเองและการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์ได้อย่างไร โดยใช้ แทนดวงจันทร์ และ แทนโลก

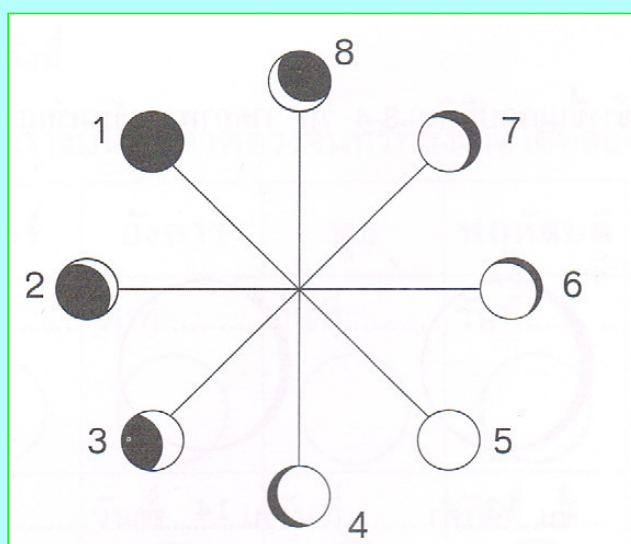

ภาพที่ 1.17 การหมุนรอบตัวเองและการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์

ที่มา : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. 2558 : 219

บันทึกผลการทำกิจกรรม เป็นดังนี้

ภาพที่ 1.18 การเกิดข้างขึ้นข้างแรม

ที่มา : สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. 2557 : 347

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ตัวเราเปรียบได้กับ **โลก** ลูกปิงปองเปรียบได้กับ **ดวงจันทร์** ไฟฉายเปรียบได้กับ **ดวงอาทิตย์**
2. เพราะเหตุใดจึงต้องหันลูกปิงปองด้านสีขาวไปทางเดียว (หน้าชั้นเรียน) ตลอด
ตอบ เพราะทางด้านหน้าชั้นเรียนเป็นด้านที่สมมติให้มีดวงอาทิตย์อยู่

3. จากการเคลื่อนที่ไปตามตำแหน่งต่างๆ ตามหมายเลข

3.1 ตำแหน่งที่เห็นลูกปิงปองสว่างชัดเจนที่สุด คือ ตำแหน่ง **5**

3.2 ตำแหน่งที่เห็นลูกปิงปองมืดสนิทที่สุด คือ ตำแหน่ง **1**

4. จากตำแหน่ง 1 ถึงตำแหน่ง 5 ส่วนที่สว่างมีบริเวณเพิ่มขึ้นหรือลดลง ช่วงเวลาดังกล่าวเราจะเรียกว่าข้างขึ้นหรือข้างแรม

ตอบ **เพิ่มขึ้น ข้างขึ้น**

5. จากตำแหน่ง 5 ถึง 8 ส่วนที่สว่างมีบริเวณเพิ่มขึ้นหรือลดลง ช่วงเวลาดังกล่าว เราจะเรียกว่าข้างขึ้นหรือข้างแรม

ตอบ **ลดลง ข้างแรม**

6. นักเรียนจะสรุปผลได้อย่างไร

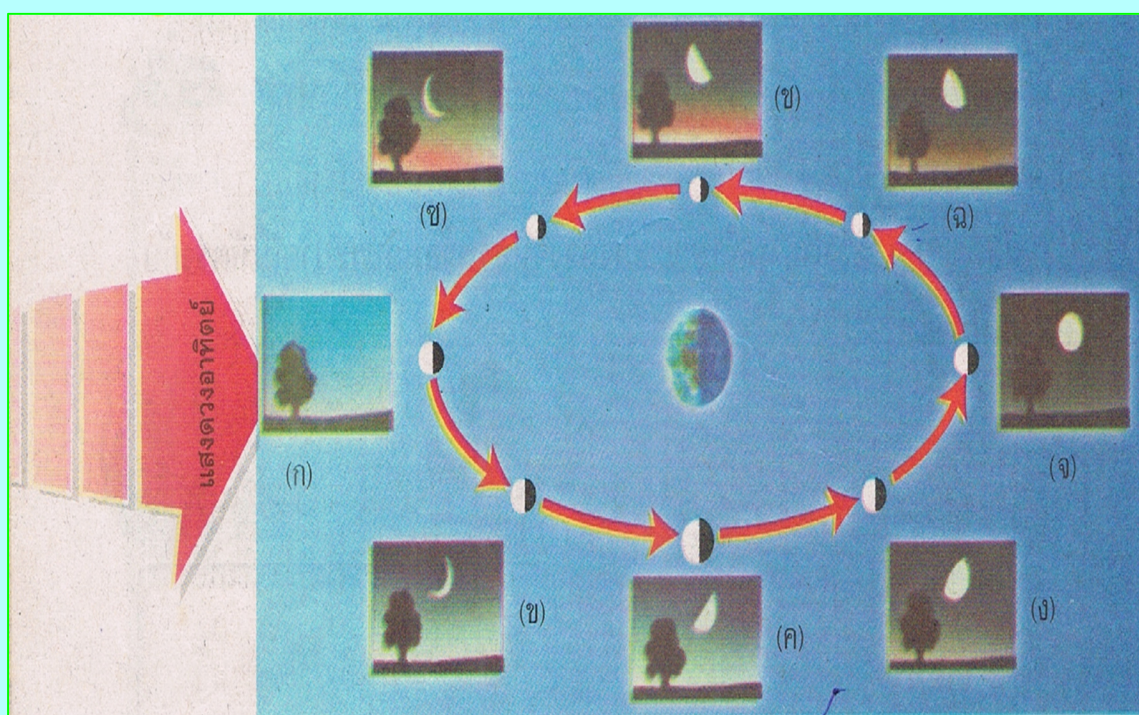
ตอบ **ข้างขึ้น – ข้างแรม เกิดขึ้นเพราะดวงจันทร์โคจรรอบโลก ขณะที่ดวงจันทร์เปลี่ยนตำแหน่งไปในแต่ละคืน จะสะท้อนแสงจากดวงอาทิตย์ได้แตกต่างกัน**

7. นักเรียนจะนำความรู้เกี่ยวกับการสังเกตดวงจันทร์ในวันข้างขึ้น ข้างแรมไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร

ตอบ **ตัวอย่างคำตอบ ทำให้ทราบวันสำคัญต่างๆ ทางศาสนา โดยสังเกตจากลักษณะของดวงจันทร์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น วันมาฆบูชา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 วันวิสาขบูชา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 วันลอยกระทง ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 เป็นต้น**

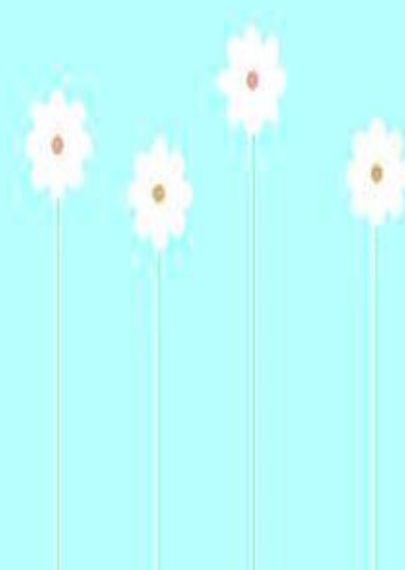
แผนกิจกรรมที่ 3 **การเกิดข้างขึ้นข้างแรม**

คำชี้แจง ศึกษาแผนภาพการเกิดปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรม แล้วตอบคำถาม

1. บอกวันขึ้นหรือวันแรมที่ตรงกับตำแหน่งต่าง ๆ

ตำแหน่ง (ก) ตรงกับ	วันแรม 15 ค่ำ
ตำแหน่ง (ข) ตรงกับ	วันขึ้น 4 ค่ำ
ตำแหน่ง (ค) ตรงกับ	วันขึ้น 8 ค่ำ
ตำแหน่ง (ง) ตรงกับ	วันขึ้น 11 ค่ำ
ตำแหน่ง (จ) ตรงกับ	วันขึ้น 15 ค่ำ
ตำแหน่ง (ฉ) ตรงกับ	วันแรม 4 ค่ำ
ตำแหน่ง (ช) ตรงกับ	วันแรม 8 ค่ำ
ตำแหน่ง (ซ) ตรงกับ	วันแรม 11 ค่ำ

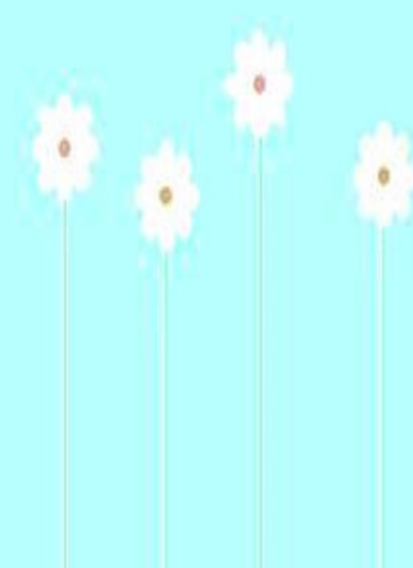

2. ช่วงเวลาที่เกิดปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรม 1 รอบ กินระยะเวลาเท่าใด ทราบได้อย่างไร

ตอบ 30 วัน ทราบได้จากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของดวงจันทร์ คือ เราจะเห็นดวงจันทร์ค่อยๆสว่างขึ้นจนกระทั่งเต็มดวงใช้เวลา 15 วัน และดวงจันทร์จะค่อยๆ มีดวงจนกระทั่งมืดสนิทใช้เวลา 15 วัน

3. ดวงจันทร์เป็นดาวที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง แต่ทำไมเราจึงมองเห็นแสงของดวงจันทร์

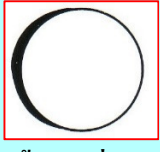
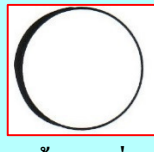
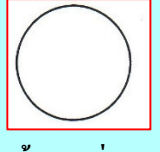
ตอบ เพราะดวงจันทร์โคจรรอบโลก และสะท้อนแสงอาทิตย์มายังโลก

ผลที่สังเกตได้เป็นดังนี้

ช่วงเวลา	วันเดือนปีที่สังเกต	วาดภาพลักษณะของดวงจันทร์	
ขึ้น 12 ค่ำ			
ขึ้น 13 ค่ำ		ขึ้น 12 ค่ำ	ขึ้น 13 ค่ำ
ขึ้น 14 ค่ำ			
ขึ้น 15 ค่ำ		ขึ้น 14 ค่ำ	ขึ้น 15 ค่ำ
แรม 8 ค่ำ			
แรม 9 ค่ำ		แรม 8 ค่ำ	แรม 9 ค่ำ
แรม 12 ค่ำ			
แรม 13 ค่ำ		แรม 12 ค่ำ	แรม 13 ค่ำ

สรุปผลการทำกิจกรรม

ในช่วงเวลาข้างขึ้น บริเวณส่วนสว่างของดวงจันทร์จะมากขึ้น ในช่วงเวลาข้างแรม บริเวณส่วนสว่างของดวงจันทร์จะลดลง

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

- สาเหตุที่ทำให้เกิดข้างขึ้น – ข้างแรม

ตอบ ดวงจันทร์โคจรรอบโลก ซึ่งดวงจันทร์ไม่มีแสงในตัวเองแต่ได้รับแสงจากดวงอาทิตย์ โคจรรอบโลกในทิศทวนเข็มนาฬิกา และหันส่วนที่ได้รับแสงจากดวงอาทิตย์สะท้อนมายังโลก ทำให้มองเห็นดวงจันทร์รูปร่างแตกต่างกัน

- ข้างขึ้นเกิดขึ้นในลักษณะใด

ตอบ ดวงจันทร์ค่อย ๆ สว่างขึ้นทางทิศตะวันออก

- ข้างแรมเกิดขึ้นในลักษณะใด

ตอบ ดวงจันทร์ค่อย ๆ สว่างน้อยลง

- ดวงจันทร์โคจรรอบโลกในลักษณะใด

ตอบ ทวนเข็มนาฬิกา

- หากวันนี้เป็นวันที่ดวงจันทร์เต็มดวงหรือวันเพ็ญ วันพรุ่งจะเป็นวันอะไร

ตอบ วันแรม 1 ค่ำ

- ดวงจันทร์เป็นดาวที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง แต่ที่เรามองเห็นดวงจันทร์เป็นสีขาวได้เพราะอะไร

ตอบ ดวงจันทร์รับแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ และหันส่วนที่ได้รับแสงจากดวงอาทิตย์สะท้อนมายังโลก โดยดวงจันทร์ด้านสว่างที่หันมาทางโลกมีขนาดไม่เท่ากัน สัดส่วนของด้านสว่างที่สะท้อนแสงมาทางโลกมีขนาดโตขึ้นสำหรับวันข้างขึ้น และมีสัดส่วนน้อยลงสำหรับวันข้างแรม

- เราจะมองเห็นดวงจันทร์เต็มดวงสุกสว่างบนท้องฟ้าในวันขึ้นกี่ค่ำ

ตอบ วันขึ้น 15 ค่ำ

8. การสังเกตดวงจันทร์ว่าเป็น “ข้างขึ้น” เราจะเห็นด้านสว่างของดวงจันทร์อยู่ทางทิศใด

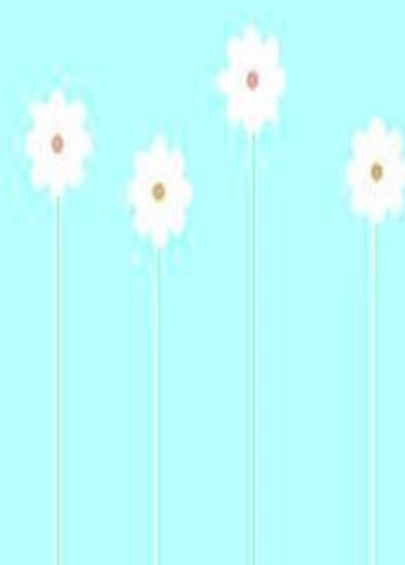
ตอบ ทิศตะวันออก

9. ปฏิทินของคนไทยที่มีการใช้ในวันเกิดของลูกตัวเองว่าเกิดวันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 10 ปีชวด แสดงว่าเป็นปฏิทินชนิดใด

ตอบ ปฏิทินจันทรคติ

10. ตามปฏิทินจันทรคติ กำหนดเดือนที่เป็นเลขคู่จะมีกี่วัน

ตอบ 29 วัน

ผลที่สังเกตได้จากการทำกิจกรรมเป็นดังนี้

ภาพดวงจันทร์ที่สังเกตได้ตลอดเดือน .....

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....
วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....
วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....
วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....
วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....	วันที่.....

คำตอบขึ้นอยู่กับผลจากการสังเกตของนักเรียนแต่ละคน

จากการทำกิจกรรม จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ปฏิทินดวงจันทร์จากการสังเกต เปรียบเทียบกับปฏิทินที่ใช้ซึ่งกำหนดข้างขึ้นข้างแรม ว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

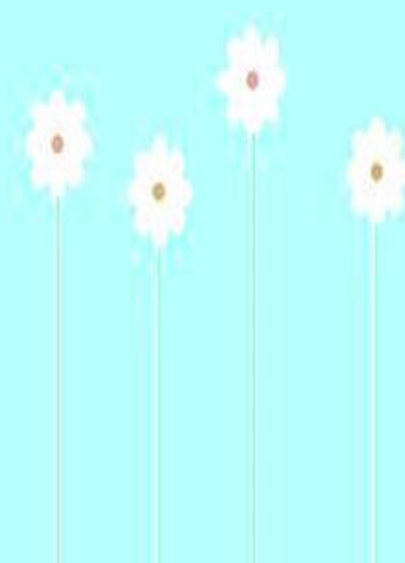
ตอบ เหมือนกัน คือช่วงเวลาข้างขึ้นบริเวณส่วนสว่างของดวงจันทร์จะเพิ่มขึ้นและจะสว่างเต็มดวงที่วันขึ้น 15 ค่ำ ในช่วงเวลาข้างแรม บริเวณส่วนสว่างของดวงจันทร์จะลดลง จนมืดไปทั้งดวงที่วันแรม 15 ค่ำ หรือ แรม 14 ค่ำ

2. ข้างขึ้นข้างแรมมีรูปแบบที่แน่นอนหรือไม่ ทราบได้อย่างไร

ตอบ มีรูปแบบที่แน่นอน เพราะเมื่อเวลาผ่านไปประมาณ 1 เดือน ดวงจันทร์จะมีลักษณะซ้ำเดิม

3. สรุปผลได้อย่างไร

ตอบ การที่ดวงจันทร์มีรูปแบบแน่นอน จึงสามารถนำมาทำเป็นปฏิทินดวงจันทร์ได้

เฉลยแบบฝึกชุดกิจกรรม

ข้อ	คำตอบ
1	ข
2	ก
3	ง
4	ง
5	ง
6	ข
7	ก
8	ง
9	ข
10	ก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางนิตยา ทองมันคง
วัน เดือน ปีเกิด	25 พฤษภาคม 2526
ที่อยู่ปัจจุบัน	34/4 หมู่ 3 ตำบลพังกาญจน์ อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84250
วุฒิการศึกษา	ศษม.(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี วทบ. (เคมี) มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสงขลา
ประวัติการรับราชการ	รับราชการครั้งแรกตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 3 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551 โอนย้ายมาดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย เมื่อวันที่ 5 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2552
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชุมชนบ้านช่องม้าเหลียว ตำบลพังกาญจน์ อำเภอนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2

ผลงานดีเด่น ได้รับรางวัล 1 แสนครุติ ประจำปี 2559

เป็นครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทอง
กิจกรรม การแข่งขันอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้น ป.4-6
งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 66
ปีการศึกษา 2559

เป็นครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทอง
กิจกรรม การประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้น ป.1-6
งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 64
ปีการศึกษา 2557

เป็นครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทอง
กิจกรรม การประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้น ป.1-6
งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับภาค ครั้งที่ 64 ปีการศึกษา 2557
จังหวัดกระบี่

เป็นครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทองแดง
กิจกรรม การประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้น ป.1-6
งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับภาค ครั้งที่ 61 ปีการศึกษา 2555
จังหวัดชุมพร

E-mail beer62@windowsslive.com

โทรศัพท์ 089-5899459

